



DATUM  
2013-07-05  
ERT DATUM  
2013-05-31

DIARIENR  
2013/136-4  
ER BETECKNING  
S2013/4268/FST

Regeringskansliet  
Socialdepartementet  
103 33 Stockholm

## Departementspromemoria Utbetalning av barnbidrag och flerbarnstillägg

Statskontoret tillstyrker förslagen som lämnas i promemorian. Det är positivt att föräldrarnas gemensamma ansvar tydliggörs. Statskontoret menar dock att det behöver analyseras närmare om Försäkringskassan har förutsättningar och rätt kompetens för att göra vissa av de bedömningar som myndigheten enligt förslagen förväntas göra. Om förslagen genomförs bör utvecklingen av de administrativa kostnaderna följas upp noggrant.

### Förutsättningar för Försäkringskassans bedömningar

Förslagen innebär att fler föräldrar kommer att kunna bli bidragsmottagare. Detta medför en ökad risk för att fler bidragsmottagare inte använder bidraget på det sätt som är avsett. Därför föreslås att rätten till barnbidrag under vissa omständigheter ska kunna övergå från den ena föräldern till den andre. Statskontoret konstaterar att det saknas en närmare analys av vilka förutsättningar Försäkringskassan har för att göra sådana bedömningar.

Bedömningarna av om en förälder är olämplig som mottagare skiljer sig från Försäkringskassans övriga ärendehantering. För att kunna bedöma om en förälder använder barnbidraget för att tillgodose sina egna behov i stället för barnets behov, torde det krävas en annan kompetens än för övrig handläggning. Det gäller såväl handläggarnas kompetens som kompetensen för att utforma relevant beslutsstöd för handläggarna. Denna typ av bedömningar görs normalt av personal inom kommunernas socialnämnder. Statskontoret anser att det därför närmare bör analyseras vilka förutsättningar Försäkringskassan har för att kunna göra dessa bedömningar. I en sådan analys bör även ingå att utreda hur ansvaret för bedömningarna bör fördelas mellan Försäkringskassan och kommunernas socialnämnder.

Även för andra bedömningar som Försäkringskassan förväntas göra vid fördelningen av barnbidrag kan det finnas skäl att närmare analysera förutsättningarna. Exempelvis anges i promemorian att vid motstridiga uppgifter om hur barnet bor, bör barnbidraget lämnas på grundval av det boende som framstår som mest sannolikt. En sådan bedömning kan säkert i



vissa fall vara svår att göra. Någon vägledning för hur denna bedömning ska göras ges inte.

### **Administrativa kostnader**

Det är svårt att på förhand bedöma hur bidragstagarna kommer att reagera på föreslagna ändringar och hur många som kommer att anmäla att de önskar att fördelningen av barnbidraget ska ändras. Försäkringskassan och arbetsgruppen som tagit fram promemorian gör olika bedömningar av hur stor engångskostnaden kommer bli för att införa förslagen. Det skiljer mer än 40 miljoner kronor mellan deras olika bedömningar. Även för de årliga kostnaderna görs olika bedömningar. Om förslagen genomförs bör därför utvecklingen av de administrativa kostnaderna följas upp noggrant. Det är också angeläget att Försäkringskassan utformar rutiner så att hanteringen av dessa anmälningar blir kostnadseffektiv samtidigt som den är rättssäker. Det handlar såväl om utformningen av den generella informationen om barnbidraget som stödet för handläggningen av de enskilda ärendena.

Generaldirektör Yvonne Gustafsson har beslutat i detta ärende. Utredare Jan Boström, föredragande, var närvarande vid den slutliga handläggningen.

Yvonne Gustafsson

Jan Boström